

INFORME

JORNADA DE DEBAT

“COM INTEGRAR ELS CENTRES PENITENCIARIS AL TERRITORI”

*Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
8 d'octubre de 2005*

Generalitat de Catalunya

ÍNDIX

Presentació

1. Desenvolupament de la jornada i continguts aportats.

1.1 Introducció.

1.2 La visió del present: el mapa mental col·lectiu.

1.3 La visió del futur: imaginar escenaris ideals.

1.3 La concreció: què fer i de quina manera?

2. Resultats

3. I ara, què?

3.1. Continuitat de contingut: accions en marxa que responen al resultat de la jornada de debat.

3.2. Continuitat de procés: el diàleg social en la política penitenciària.

PRESENTACIÓ

La nostra societat és cada cop més complexa, com també ho són les decisions que cal prendre des de les diferents instàncies de responsabilitat pública. Els problemes ens mostren múltiples i sovint contradictòries dimensions. Volem, per exemple, creixement econòmic, però sense renunciar a la sostenibilitat social i ambiental del nostre entorn. La ciutadania, per la seva banda, és, afortunadament, cada cop més exigent i sofisticada. No només espera que els poders públics donin resposta a les demandes socials, sinó que a més ho facin respectant les seves pròpies prioritats, amb qualitat i sense perjudicar els nivells de qualitat de vida assolits.

La planificació i l'execució d'un **pla d'equipaments penitenciaris** és una bona mostra d'aquesta complexitat. Necessitem d'aquests establiments, però ahora exigim que siguin curosament respectuosos tant amb el difícil equilibri entre càstig i reinserció com amb el màxim consens respecte a la seva ubicació territorial. Els responsables públics, per tant, hem de prendre decisions complexes, però hem de prendre-les i hem de fer-ho adequadament, comptant amb les aportacions i la implicació de la ciutadania.

És en aquest context que des de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, amb la col·laboració de la Direcció General de Participació Ciutadana, s'ha endegat una iniciativa pionera. Una iniciativa que, d'una banda, reconeix la complexitat de les decisions a prendre en matèria d'equipaments penitenciaris i que, d'altra banda, considera que per abordar aquesta dificultat el que cal no és tancar-se al despatx sinó discutir-ho amb el conjunt d'actors implicats. Es tracta, en definitiva, d'obrir un diàleg entre tots; un diàleg que estem convençuts ajudarà a millorar les decisions que hem de prendre.

La sessió que varem celebrar el 8 d'octubre de 2005 és la primera manifestació d'aquesta voluntat d'abordar un assumpte complex com és la integració de les

presons en el territori que les acull amb participació i diàleg. Una sessió que, usant una novedosa metodologia, volia generar un espai on no només es poguessin escoltar les diferents veus i opinions respecte el tema, sinó que a més aquestes es recollissin de manera ordenada i sistemàtica. Només així ens serviran per satisfer el que és un objectiu compartit: posar en marxa aquelles actuacions que facilitin la millor integració de l'equipament penitenciari en el territori on es troba ubicada.

Volem millorar els continguts de les polítiques, i per això hem endegat un pla d'equipaments penitenciaris amb voluntat de respondre a les necessitats reals dels país. Però també volem millorar les formes i la manera de dur-les a terme, i per això hem realitzat un conjunt d'iniciatives destinades a fomentar el debat amb la ciutadania i, en definitiva, a enfortir la qualitat de la nostra democràcia.

Albert Batlle
Secretari de Serveis Penitenciaris,
Rehabilitació i Justícia Juvenil

Quim Brugué
Director General de Participació
Ciutadana

1. DESENVOLUPAMENT DE LA JORNADA I CONTINGUTS APORTATS

1.1 Introducció

Aquest Informe de resultats i conclusions presenta els continguts generats al llarg de tot el desenvolupament de la dinàmica de treball realitzada el dia 8 d'octubre de 2005 amb la temàtica central de la integració territorial de les presons.

La sessió va ser conduïda per l'empresa URIBE a través d'un mètode pensat específicament tant per provocar el debat entre posicions diferents com per facilitar la identificació dels principals espais de consens. La força i rellevància de la dinàmica de treball basada en la metodologia ISORS (Internal Soft Research System) és, precisament, que es crea un diàleg amb la màxima representativitat i transversalitat dels grups d'interès més relacionats directament amb el tema. I aquesta reconstrucció de la globalitat dels punts de vista es fa d'una manera voluntària i activa, durant una jornada de treball intensiva i continuada que té com a objectiu generar unes conclusions consensuades i un pla de treball bàsic per a començar a desenvolupar una línia d'acció eficaç.

L'estructura de la sessió es basa en la successió de 3 moments:

- En el primer es vol detectar la visió que els participants tenen del tema a debat en el present. Es tracta d'identificar el "mapa mental col·lectiu"; és a dir, les percepcions de les principals dificultats i oportunitats al voltant de, en aquest cas, la integració territorial de les presons.
- En un segon moment es projecta el debat cap el futur. Els participants a la sessió no han d'exposar les seves percepcions actuals, sinó imaginar un escenari de futur que serveixi per identificar els tret que definirien una integració ideal de les presons en el territori.
- Finalment, el tercer moment pretén convertir el que seria ideal en un pla d'actuacions. Aquest darrer pas és crucial com a aportació concreta a les polítiques que els responsables públiques han de planificar i executar.

El seguiment d'aquests moments es va concretar en una sessió de treball on 46 persones, durant un període de 9 hores (de 9 del matí a 6 de la tarda), varem discutir i acordar sobre la integració territorial de les presons. Els participants eren diversos (representants d'entitats i associacions de caràcter local o supra-local, de plataformes, de col·lectius professionals, de l'administració autonòmica i dels ajuntaments implicats), com diverses eren les seves opinions.

Els unia, però, una preocupació comuna pel tema central de la jornada. Una preocupació comuna sobre la que construir els acords i les propostes.

1.2 La visió del present: mapa mental col·lectiu

Com ja hem apuntat, la sessió va arrencar amb una dinàmica que va pretendre identificar quins són els temes que es perceben com a fonamentals per a una adequada integració territorial de les presons. Amb aquests objectius, es va proposar un treball, primer en grups de 5-6 persones i després en plenari, destinat a fer una llista –ordenada i prioritzada– d'aquells temes que es van considerar importants per a la bona integració territorial de les presons. El resultat va ser el que s'anomena un mapa mental col·lectiu.

Segons la puntuació que van obtenir en la sessió plenària, el llistat de temes que conformaven les percepcions del participants seguia la priorització següent:

- Prejudicis	51
- Reinserció	49
- Prevenció	32
- Comunicació de mitjans	30
- Participació ciutadana	28
- Seguretat	21
- Bona gestació	16
- Impacte Econòmic	14
- Solidaritat	11
- Integració presó-municipi	10
- Ubicació	10
- Repercussió social	9
- Llocs de treball	8
- Formació	6
- Comunicacions	6
- Beneficis	6
- Motivació existència presons	3
- Pèrdua identitats municipi	3
- Interculturalitat	2
- Humanització	2

1.3 La visió del futur: imaginar escenaris ideals

Després de la construcció del mapa mental que identificava les percepcions del present, la dinàmica de la sessió es va orientar cap a la definició d'escenaris de futur.

Per fer-ho es va proposar als participants que imaginessin què podria comportar per al seu municipi un equipament penitenciari plenament i adequada integrat al territori que l'envolta. Es tractava, concretament, de definir aquest equipament situat en un horitzó fictici del 2026.

Cada grup va treballar aquesta visió de futur i va dissenyar una representació de la mateixa. Aquesta representació va servir per mostrar en plenari les aportacions dels diferents grups i, d'aquesta manera, identificar-ne els trets més compartits. D'aquestes representacions se'n van deduir els principals factors de consens:

- Una presó amb relacions amb l'entorn.
- Una presó amb garanties de seguretat.
- Una presó que contribueix al desenvolupament del territori.
- Una presó que s'ha gestat seguint un procés planificat, dialogat i transparent.

1.4 La concreció: què fer i de quina manera?

Finalment, la darrera tasca va ser molt important per connectar i vincular totes les reflexions i propostes generades al llarg de la Jornada amb un pla de treball concret i amb voluntat de convertir-se en una proposta constructiva per a les polítiques públiques en matèria d'equipaments penitenciaris.

Amb aquests objectius, un cop dissenyats i presentats els escenaris de futur ideals, cada grup va treballar en el QUÈ i el COM; és a dir, en una proposta que concretés el contingut i el calendari d'unes actuacions destinades a afavorir aquelles presons perfectament integrades en el territori.

Els resultats dels treballs de programació van ser els següents:

PLANS D'ACCIÓ:

	Què?	Com?
Curt termini	<ul style="list-style-type: none"> - Hospital comarcal. - Residència gent gran. - Jutjats. 	Recolzat per: <ul style="list-style-type: none"> - Totes les administracions.
	<ul style="list-style-type: none"> - Informació real i des del primer moment. - Presa de consciència com a servei social necessari. 	<ul style="list-style-type: none"> - No presentant la presó com a negoci. - Una bona planificació prèvia i molta pedagogia. Recolzat per: <ul style="list-style-type: none"> - Administració i entitats
	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte social compartit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mapa d'oportunitats i riscos. - Xarxa social. - Equip actiu multiprofessional. - Administració. - Supervisió/ajuda acadèmica.
	<ul style="list-style-type: none"> - Polítiques <u>actives</u> de prevenció. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unificació de criteris i metodologies i eines.
	Planificació en marxa: <ul style="list-style-type: none"> - Avaluació - Seguiment - Control 	Recolzat per: <ul style="list-style-type: none"> - Per l'equip (independent), multiprofessional (suport Adm. Pública). - Continuitat a + anys.
	Polítiques en marxa: <ul style="list-style-type: none"> - Gènere. - Droga. - Legislació. - Laboral. - Educatives. 	Recolzat per: <ul style="list-style-type: none"> - Administracions públiques.
	<ul style="list-style-type: none"> - Augmentar la implicació de les administracions. 	<ul style="list-style-type: none"> - Augmentar recursos en casos de reinserció i seguiment del pres, fora i dins. Recolzat per: <ul style="list-style-type: none"> - Responsables polítics institucions, entitats.

	<ul style="list-style-type: none"> - Polítiques <u>actives</u> de prevenció. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unificació de criteris i metodologies i eines.
	<ul style="list-style-type: none"> - Afavorir la relació presó-comunitat. - Bona planificació, diàleg i transparència. - Seguretat. - Beneficis mutus: més reinserció i més desenvolupament. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dissenyar sistema de relacions: comissions de seguiment. - Sistema nacional de presons: explicat i discutit. - Formació per millorar competències dels professionals. - Desplegament mossos. - Oficines d'informació.
Llarg termini	<ul style="list-style-type: none"> - TV local. - Millorar els trens. - Millors comunicacions. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rebut més recursos de totes les administracions, ajuntaments, Generalitat, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> - Reinserció ⇒ ofici per preparar-los però amb el convenciment de que han creat un perjudici a la gent afectada. 	<ul style="list-style-type: none"> - Posant més recursos humans per fer possible una atenció més individualitzada i més recursos econòmics. <p>Recolzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administració, A. Justícia més serveis penitenciaris.
	<ul style="list-style-type: none"> - Racionalitzar les penes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi de cada cas i condemnes diferenciades i adaptades (centres especialitzats). - Unir necessitats judicials i penitenciàries (Codi Penal). - Canviar penes per treballs socials (en casos de drogues o

		<p>similars...).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programa conjunt (presó-municipi) d'activitats i us d'equipaments. <p>Recolzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Responsables polítics institucions, entitats.
		<ul style="list-style-type: none"> - Afavorir entitats locals que treballen per la inclusió. - Prioritzar les empreses i les persones del municipi. - Millorar classificació dels interns.
	<ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer la presó. - Trencar murs mentals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de noves estructures (TPS). - Escoles. - Administració. - Mitjans. - Entitats socials. - Societat civil.
	<ul style="list-style-type: none"> - Integració de municipi i presó. 	<ul style="list-style-type: none"> - Integració a través de la participació. <p>Recolzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Municipi-ajuntament - Departament de Justícia - Societat civil.
	<ul style="list-style-type: none"> - Mitjans de comunicació, més responsables socialment. 	<ul style="list-style-type: none"> - Exigència dels propis mitjans. - Exigència de la societat civil. - Exigència de l'Administració.
	<ul style="list-style-type: none"> - Sensibilitzar la participació ciutadana, també a dins de la presó. 	<p>Recolzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administració.
	<ul style="list-style-type: none"> - Implicació agents socials en processos 	<p>Recolzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entitats àmbit social.

	de reinserció.	- Administració. - Empreses. - Municipi-ajuntament. - Departament Justícia.
--	----------------	--

2. RESULTATS

Quan entrem a analitzar en detall els resultats generats en cada fase de la sessió veiem que hi ha unes reiteracions importants i significatives. Aquestes coincidències es poden comprovar amb l'observació dels continguts i resultats generats amb cada fase de treball, tal com hem recollit en el primer apartat d'aquest Informe.

També es percep amb molta claredat en el decurs del debat que estem davant d'un tema que té uns precedents amb una càrrega implícita important de polèmiques i discussions entre administracions locals i Generalitat, i entre entitats socials i cíviques d'àmbits molt diversos. Aquest ventall d'interessos i posicions es va reproduir al llarg la Jornada, i això considerem que dóna molta força a les opinions, valoracions, suggeriments i propostes de treball que han anat sortint i que per això hem recollit en les pàgines anteriors.

Finalment, volem apuntar que la diversitat i l'amplitud dels temes que han aparegut a partir del tema central, amb condicionants, atributs i perspectives diferents, ha enriquit i alhora ha marcat els factors clau a tenir en compte en el moment de gestionar aquest tipus de projectes i des d'un bon començament.

A partir de les nostres anàlisis del desenvolupament de la Jornada i resultats obtinguts, constatem les **conclusions més importants** que considerem que cal destacar en aquesta anàlisi. Les sintetitzem a partir de **4 factors clau**:

- 1. Factors psicosociològics de l'entorn: els prejudicis** manifestos i/o latents de la societat sobre el tema de les presons i els presos són dels aspectes més valorats per la seva influència i la necessitat tant de tenir-ho en compte com de saber-ho gestionar eficaçment (va ser el tema més votat en el mapa mental del grup). Per tant, **les accions informatives i pedagògiques, i les estratègies de comunicació social positiva**, són bàsiques per ajudar a crear una opinió més favorable, desactivant els prejudicis més reaccionaris i negatius. A la vegada, l'aprofundiment i ampliació de les accions de comunicació ajudarà a què tothom disposi de tots els elements i es pugui formar una opinió des del coneixement.

2. **Gestació i desenvolupament dels projectes:** aquest és un factor clau per a l'èxit i la millora de la relació entre presons, municipis i societat civil. Alguns participants de la Jornada ens van manifestar en acabar els treballs la seva satisfacció per la feina feta al llarg del dia i que *“tant de bo s'haguessin pogut fer aquest tipus de treballs un temps abans quan es va començar a parlar dels plans d'equipaments i les seves ubicacions perquè hauria evitat malentesos i confrontacions entre tots”*. En aquest sentit creiem que seria convenient **aplicar dinàmiques rigoroses de participació, col·laboració i gestió entre els diferents sectors afectats a l'hora d'estudiar possibles equipaments, característiques, dimensions i ubicacions**. Una Jornada de treball com la celebrada permet eliminar molts frens i percepcions errònies inicials, que sovint són les que fan perdre més temps i recursos i generen més soroll i rebuig social. A partir d'una **dinàmica de treball transversal, des de l'inici d'un projecte, es facilitaria un desenvolupament més coordinat i eficaç amb un pla de comunicació adequat** que l'acompanyi durant tot el procés fins a la decisió de la ubicació i la seva integració social i econòmica en un municipi.

3. **Un tercer factor clau que detectem com a estratègic (degut a que també va anar sorgint des de diverses perspectives, dimensions i valoracions al llarg de tota la jornada) és de les polítiques i accions de reinserció. De fet, en el rànquing de temes del mapa mental general la reinserció va ocupar el segon lloc amb 49 punts (després del tema de prejudicis amb 51 punts)**. Considerem que una bona gestió de les accions de reinserció, amb activitats que permetin les relacions entre població penitenciària i municipi, ajuden a la reinserció però també tenen el valor afegit d'apropar i normalitzar les relacions i l'encaix entre l'equipament i l'entorn. En tot cas, entenem que ja s'estan desenvolupant polítiques de reinserció eficaces, que s'aniran avaluant conformi passi un temps imprescindible, i el que cal es reforçar i aprofitar aquestes accions per tal que tinguin més en compte els municipis propers i ajudin a la integració.

4. El quart factor clau que destaquem és el de **la integració de l'equipament en el seu entorn més proper** i això ha d'incloure diversos aspectes tots ells importants i que han sortit al llarg del treball:
 - a. **Integració social:** relacions continuades i estables amb les activitats cíviques, socials i culturals, de lleure, esportives, etc.,

com una entitat més (recordem la representació que va fer un dels grups sobre el programa de festa major, per exemple).

- b. Integració econòmica:** col·laboració amb la xarxa d'empreses i comerços dels municipis propers, entitats econòmiques, adequació entre les seves necessitats i les activitats formatives, pràctiques laborals, etc., així com també buscar accions de patrocini de les empreses més importants que són proveïdors de l'equipament (començant per les constructores de l'edificació).
- c. Integració mediambiental:** adequació i respecte de l'equipament al seu entorn físic a fi d'evitar la construcció de "barreres", tanques i murs, que dificulten la integració visual i sociològica d'una presó i facilita i fomenta el seu aïllament, desconeixement i, en conseqüència, rebuig social. Creiem que un **disseny arquitectònic agradable, lleuger, transparent i respectuós ajudarà molt a la resta d'accions** que destaquem en aquests factors clau. Ha de ser l'embolcall adequat i més visible de l'estratègia d'integració, i necessita un pla d'informació i comunicació social que el reforci.
- d. Integració amb les xarxes de comunicacions:** cal tenir en compte la connexió amb les xarxes i modes de transport públic a fi de facilitar la mobilitat i accessibilitat, evitant el perjudici arcaic que l'aïllament aporta més seguretat.

3. I ARA, QUÈ?

Aquesta sessió de debat ha produït uns resultats com els abans resumits. Uns resultats que ens ajuden a entendre millor quines són les dificultats i les oportunitats per a una millor integració de les presons en els seus entorns territorials.

Aquests resultats, però, han de ser útils; és a dir, han de servir per millorar les polítiques penitenciàries de la Generalitat i han de generar unes activitats que dotin de contingut pràctic als resultats del debat. La jornada, amb d'altres paraules, no pot finalitzar amb el lliurament d'aquest document, sinó que ha de tenir continuïtat.

Aquesta continuïtat, a més, es pot donar a dos nivells:

1. en la incorporació de propostes concretes en les polítiques penitenciàries, i
2. en la programació de nous espais de debat que facin el seguiment i reforcin la dinàmica de diàleg encetada.

3.1. Continuïtat de contingut: accions en marxa que responen al resultat de la Jornada de debat

La Jornada, tal com ja s'ha explicat, va arribar a identificar quatre factors claus per a la integració territorial de les presons:

- Mitigar, amb informació i comunicació de qualitat, la força dels prejudicis.
- Millorar, amb diàleg, transparència i col·laboració transversal, la gestació dels projectes d'equipaments penitenciaris.
- Potenciar la interrelació entre la presó i l'entorn a través de la col·laboració i l'intercanvi de serveis i activitats per la reinserció.
- Afavorir uns equipaments integrats socialment, econòmicament i ambientalment.

Hi ha diverses actuacions de la Secretaria de Serveis Penitenciaris -en marxa, planificades o, després de la Jornada, amb voluntat d'impulsar- que volen incidir en aquests quatre factors clau:

1. El desplegament del Pla d'Equipaments Penitenciaris

Aquest Pla és una peça clau pel que durant la jornada s'ha reclamat com a una bona gestació dels equipaments penitenciaris, ja que es tracta d'un document on, de manera transparent, s'ofereix una informació de qualitat no només sobre les actuacions previstes per als propers anys sinó també sobre els criteris i les voluntats que les inspiren.

Es tracta, doncs, d'una informació crucial, ja que permet explicar al conjunt de la ciutadania quina és la planificació que s'està realitzant i sobre quines bases. Aquesta informació pot ajudar a conjurar prejudicis i, sobretot, a esvair qualsevol dubte sobre eventuais injustícies en les decisions que afecten al territori.

Aquest Pla d'Equipaments penitenciaris, per altra banda, no només és una eina informativa accessible a la ciutadania, sinó que ha estat objecte d'un pla de comunicació. No només hem de posar la informació a disposició de la gent, sinó que a més hem de treballar per fer-la arribar, per comunicar-la. Aquest és un aspecte en el qual encara hem d'esmerçar més esforços.

Respecte aquest Pla d'Equipaments Penitenciaris, adjuntem en **annex 1** la següent documentació: Pla Director d'Equipaments Penitenciaris i estat actual de desplegament.

2. Creació de les Comissions de Seguiment dels Centres Penitenciaris

Durant el mes de gener, mitjançant resolució del Conseller de Justícia, es constituïran les diferents Comissions per al seguiment del desplegament dels equipaments penitenciaris. L'objectiu d'aquestes Comissions és –precisament– que representants d'institucions, d'entitats o d'associacions puguin participar en el procés i puguin fer-ho disposant de tota la informació i amb la màxima transparència. També en aquest cas, es considera que les Comissions de Seguiment són crucials tant per eliminar prejudicis com per a la bona gestació dels diferents projectes.

Aquestes Comissions la composició de les quals s'està acabant de definir, integraran a l'alcalde/sa, a representants dels grups municipals presents al consistori, a representants de les associacions de veïns, a entitats i institucions dels municipis, i a responsables dels departaments de Política Territorial i Obres Públiques, Medi Ambient i Habitatge i Justícia.

3. La constitució d'Oficines d'Informació

A hores d'ara, en atenció al fet que el Centre de Lledoners, a Sant Joan de Vilatorrada, està en una fase molt avançada de definició i que properament s'iniciaran les obres de construcció, és previst constituir una Oficina d'Informació al propi municipi.

La finalitat d'aquesta oficina és oferir, durant un període determinat de temps, tota la informació sobre el nou equipament, tant des d'un punt de vista arquitectònic com funcional. També vol donar tota la informació sobre les finalitats i les característiques de l'activitat penitenciària, sobre els processos de rehabilitació i el tractament d'interns, i sobre tot allò relatiu a la funció pública penitenciària i als sistemes d'accés a un lloc de treball al centre.

A partir de l'experiència que obtinguem a l'oficina de Sant Joan de Vilatorrada, es valorarà la generalització d'aquestes Oficines d'Informació. Així, de nou, s'intenta donar resposta a la necessitat d'informació clara i transparent, alhora que la pròpia ubicació territorial de l'Oficina vol contribuir a potenciar la integració econòmica, laboral, social i ambiental de l'equipament en el seu entorn territorial més immediat.

4. Suport a programes de voluntariat o de col·laboració amb el centre penitenciari

Des del Departament de Justícia, comptant amb l'ajut d'altres instàncies de la Generalitat vinculades al foment de la participació i del voluntariat, s'articularen els mecanismes de suport, orientació, formació i acompanyament necessaris per a les entitats i els col·lectius que tinguin interès en desenvolupar activitats de col·laboració i voluntariat als centres penitenciaris.

Aquestes mesures, evidentment, volen fomentar la interrelació de la presó amb el seu entorn, alhora que ajuden a una millor integració social i econòmica de l'equipament en el seu entorn.

5. El reglament dels serveis penitenciaris de Catalunya

En fase d'elaboració, el reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya, permetrà entre d'altres coses, afavorir la transparència de l'activitat penitenciària, fomentar els espais de participació i de relació amb la societat, i generar espais formals de seguiment i interrelació entre la presó i el territori que l'envolta.

Es tracta d'un projecte, per tant, que incorporarà elements que potenciaran els quatre factors clau per a la integració territorial de les presons.

6. La Comissió Interinstitucional per a la Reinserció Social

Creada per Decret del Govern, i que es constituirà el 17 de gener, el seu funcionament, que és pretén molt operatiu i amb presència al territori, ha de permetre la màxima optimització dels recursos que des de diferents àmbits s'esmercen en el procés de rehabilitació de persones sota mesures d'execució penal, al temps que afavorir-ne l'aflorament de nous. En ella s'integren el conjunt d'administracions públiques: Generalitat, ajuntaments a través de les dues entitats municipalistes, Diputacions provincials i Delegació del Govern de l'Estat a Catalunya, en connexió amb els agents socials i econòmics.

Un bon indicador d'aquest avenç en els processos de concertació social són els diferents acords de col·laboració signats amb diferents col·lectius professionals, entitats del tercer sector, administracions locals o entitats d'estalvi amb un alt compromís envers les polítiques de rehabilitació i reinserció social.

3.2. Continuitat de procés: el diàleg social en la política penitenciària

Amb la Jornada del dia 8 d'octubre de 2005, la Secretaria de Serveis Penitenciaris, amb el suport i la col·laboració de la Direcció General de Participació Ciutadana, va posar en marxa un instrument innovador de diàleg amb els ciutadans i les seves organitzacions.

Més enllà de la dinàmica concreta de la sessió, des de la Generalitat es vol apostar per aquests instruments, precisament per la seva contribució a millorar la informació, la comunicació i la bona gestació dels diferents plans i projectes.

Aquesta iniciativa ha de tenir també continuïtat i, per tant, des de la Secretaria es manifesta la voluntat de treballar en dues direccions:

- Pensar en com convertir aquesta primera Jornada en un fòrum que propiciï noves jornades i que serveixi per donar continuïtat a un espai de trobada i debat entre l'administració autonòmica, els ajuntaments, les entitats i la ciutadania.
- Usar aquesta metodologia per temes específics i per generar diàlegs entorn equipaments i territoris concrets. En aquests casos, el debat no s'ha d'orientar tant a recomanacions genèriques com a resoldre problemàtiques concretes.

Sigui quina sigui la continuïtat específica que se li doni, sí volem deixar constància de la voluntat de continuar parlant i escoltant a la ciutadania, doncs estem convençuts que es tracta d'una tasca imprescindible per al bon disseny i la correcta aplicació de les polítiques públiques.

Gener de 2005